

Öğrenciye Yaklaşımında Etik

Dr. Öğr. Üyesi Dilara Çaycı Karaköse

Ben kimim?

Bu eđitimnin içeriği:

- Ahlak ve etik kavramları
- Etik ilke ve etik sorumluk nedir?
- Bir akademisyenin sahip olduğu etik ilkeler
- Bir akademisyenin öğrencilerine karđı etik sorumlulukları ve karđılađılan etik dığı davranığlar
- Bir akademisyenin danığmanlığındaki öğrencilere karđı etik sorumlulukları ve karđılađılan etik dığı davranığlar
- Bir akademisyenin birlikte arağtırma yaptığı öğrencilerine karđı etik sorumlulukları ve karđılađılan etik dığı davranığlar

AHLAK NEDİR?

- İnsanın yaratılışı gereği gerçekleştirdiği davranışı ifade etmektedir.
- Ahlak, belli bir toplumun belli bir döneminde, insanın iyi veya kötü olarak vasıflandırılmasına yol açan manevi nitelikleri, huyları ve bunların etkisiyle ortaya konan iradeli davranışlar bütünüdür.
- Ahlak herkesin uymakla yükümlü olduğu ve mutlak olarak iyi kabul edilen ortak değer yargılarından oluşan kurallar bütünüdür.

AHLAK NEDİR?

- İnsan olmanın en önemli özelliklerinden biri ahlaktır.
- Ahlakta iyi duyguların önemli bir yeri olmakla beraber bu duyguların dışı yansıması ancak eylemle mümkündür.
 - İyi bir insanım demekle iyi olunur mu?
- Eylem: İnsanın aksiyonlarıdır. Kişisel ve toplumsal sorumluluğu beraberinde getirir.

AHLAK TANIMI

- Ahlak:
 - İnsanların gerek birbirlerine, gerekse topluma karşı yükümlülüklerini belirleyen
 - İnsan davranışları ile bir arada yaşama kural ve standartlarının bütünü olarak tanımlanabilir.
- Ahlak, toplum içinde bir arada yaşama sorunlarını düzenleyen
 - kurallardan,
 - değerlerden,
 - haklardan,
 - görevlerdenibarettir.
- Ahlak; insanın doğuştan getirdiği veya sonradan kazandığı bir takım tutum ve davranışların tümü; kişide huy olarak bilinen iyi ve güzel niteliklerdir.

ETİK NEDİR?

- Ahlaki davranış konusunda sistemli olarak düşünmektir.
- *Nasıl ki bir pusula gidilecek yeri tarif etmez ancak gidilecek yerin yönünü belirtirse etik de kişiye belirli bir eylemi ya da davranışı değil doğru olduğu kabul edilen davranışı gösterir ve izlemesini ister. (Pieper, 1999)*
- Etikte birey bir davranışa zorlanmaz fakat kendi özgür iradesiyle bu davranışı uygular.

ETİK NEDİR?

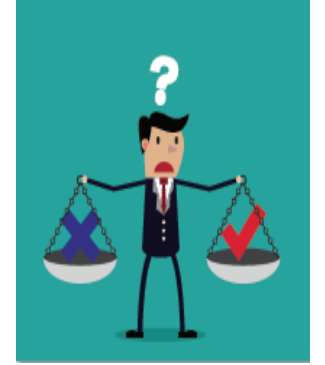
- Etik insanların iyiliğini, refahını ve rahatını geliştirmek üzere ortaya konan faaliyetlerle ve uygulamalarla ilgilenen bir alandır.
- İnsanlık için, toplum için, birey için «doğru ve değerli olan eylem» etiğin konusunu oluşturur.
- Etik, doğru olanın yapılmasını vurgulayarak hem toplumun hem de örgüt çalışanlarının refahını gözetmektedir.
- Asıl amacı, bireylerin ve grupların belirli durumlarda nasıl davranması gerektiğini belirlemektir.

ETİK TANIMI

- Etik;
 - Neyin yapılması gerektiğini,
 - Hangi davranışın iyi olduğunu,
 - Neyin hayata anlam kazandırdığını gösteren;
 - Tutum ve davranışların iyi-kötü, doğru-yanlış açısından değerlendirilmesi açısından kılavuz alınan

değer, ilke ve kurallar bütünüdür.

- Neyin doğru neyin yanlış veya neyin iyi veya kötü olduğu hakkında yargılama yapma konusunda bizlere kılavuzluk yapar.
 - Örn: Hırsızlık yapmak kötü müdür? Neye göre?

Akademik Etik

- Akademisyenlerin
 - bilimsel çalışma ve akademik etkinlikleri sürecinde birikim ve bilgilerini paylaşma ve öğrencilerine aktarmada,
 - bilimsel çalışmaların üretilmesi ve değerlendirilmesinde,
 - toplumun farklı paydaşları ile ilişkilerinde ödüllendirme ve yükseltme aşamalarında,
 - bilim kurumları ve üniversitelerin bilimsel yetkinliğe dayalı yapılandırılması ve
 - iyi eğitilmiş bilim insanlarının yetiştirilmesi faaliyetlerinin her aşamasında etik davranış kurallarına uymayı ifade eder.

ETİK İLKELER

- **Etik ilkeler:** Bir örgütte etiğin kurumsallaşması için örgütün genel değerler sistemini ve amaçlarını tanımlayan, verilen kararların bu ilkelere uygunluğu için rehberlik eden bir mekanizmadır.
 - Örn: Okul müdürü akrabası olan bir öğretmenin ders programını bir günü boş kalacak şekilde yapılandırıldığında etik olur mu? Neye göre etik, neye göre değildir?
- Bu ilkelerin örgütsel gelişmeye, örgütsel gelişmenin de çalışanların refah düzeyini yükseltmeye katkı sağlaması beklenir. Aynı zamanda meslektaşlar arasında dayanışmayı da teşvik eder.
 - Örn: Çalışanlar eşit şartlarda değerlendirildiklerini bildiklerinde daha gönüllü olacaklardır.

ETİK İLKELER GELİŞTİRİLİRKEN ESAS ALINAN ÖLÇÜTLER

1. HAKKANİYET İLKESİ

- Bütün kuralların tutarlı, tarafsız ve gerçeğe dayalı olması ile ilgilidir.

Örn: Her öğretmene eşit maaş verilmesi

2. İNSAN HAKLARI İLKESİ

- Bireylerin varlığı, bütünlüğü ve temel insan hakları üzerine odaklanır.

Örn: Haftalık 40 saatten fazla ders vermeme

3. FAYDACILIK İLKESİ

- Herkes için en iyi olacak kararın verilmesine odaklanır.

Örn: Öğretmen zor durumda kaldığında imkanlar vererek destek olmak herkese fayda sağlayacaktır.

4. BİREYSELLİK İLKESİ

- Bireylerin temel amaçlarının uzun vadeli olarak kişisel kazançlarını artırmak olduğunu vurgular.

Örn: Öğretmen olmanın hedefin geçim sağlamak olduğunun da bilincinde olunmalıdır.

Kamu Görevlilerin Etik İlkeleri

Örgütsel etik ilkelerinin uygulanması konusunda, kamu görevinde çalışanlara önemli görevler düşmektedir.

Bu amaçla hazırlanan ve Resmi Gazete'de yayımlanan etik ilkeler şu temel başlıklar altında toplanmıştır:

- Görevin yerine getirilmesinde kamu hizmeti bilinci
- Halka hizmet bilinci
- Hizmet standartlarına uyma
- Amaç ve misyona bağlılık
- Dürüstlük ve tarafsızlık
- Saygınlık ve güven
- Nezaket ve saygı
- Yetkili makamlara bildirim
- Çıkar çatışmasından kaçınma
- Görev ve yetkilerin menfaat sağlamak amacıyla kullanılmaması
- Hediye alma ve menfaat sağlama yasağı
- Kamu malları ve kaynaklarının kullanımı
- Savurganlıktan kaçınma
- Bağlayıcı açıklamalar ve gerçek dışı beyan
- Bilgi verme, saydamlık ve katılımçılık
- Yöneticilerin hesap verme sorumluluğu
- Eski kamu görevlileriyle ilişkiler
- Mal bildiriminde bulunma

Bir akademisyenin sahip olması
gereken etik ilkeler nelerdir?

AKADEMİK DEĞERLER

- **Akademik özgürlük ve özerklik:** Akademik özgürlük, akademik personelin bireysel olarak, kendi özgür tercihlerini yapabilmesi, bu açıdan hiçbir dayatma ve baskı ile karşılaşmaması anlamını taşır. Akademik özerklik, akademi ve akademisyenlerin kurumsal yapı olarak, bir üst otoriteye, dışarıdan gelen emir ve talimatlara bağlı olmaması, akademik ve bilimsel çalışma alanı ve metotlarını özgürce belirleyebilme durumunu ifade eder.

Akademik dürüstlük

Akademik topluluğun üyeleri arasındaki güven ve dürüstlüğe dayalı bağları güçlendiren; toplumun bilime ve bilim insanına güvenini sağlayan; akademik çevrede uyulması gereken etik ilke ve standartlara uygun davranmaktır. Akademik dürüstlük, akademik standartları içtenlikle yerine getirmek ve her türlü akademik etkinlikte dürüst, açık ve sorumlu davranışların korunmasını da içerir.

Sorumluluk ve hesap verebilirlik

Her türlü bilimsel ve akademik davranış ve faaliyetlerden dolayı kişisel ve mesleki sorumluluğun üstlenilmesi; üstlenilen görevlerin gerekli nitelik ve nicelikte yerine getirilmesi, üniversitenin kurumsal kimliği ve itibarının zarara uğratılmaması; finansal ve maddi kaynaklarının en verimli şekilde kullanılması, diğer kişi ve birimlerle uyumlu ve etkili şekilde çalışılması anlamına gelir.

Temel hakların korunması ve güçlendirilmesi

Yükseköğretim kurumları, mensuplarının ve toplumun tüm fertlerinin temel insan haklarını korur ve destekler. Bireyler, eylemlerinin ve kararlarının her zaman bu hakları güçlendirip desteklediğini garanti etmelidir.

Başkalarına saygı

Üniversite insanların farklılıklarına saygı duyar ve onlara değer verir, ayrımcılık ve taciz gibi davranışlara izin vermez. Meslektaşlar, çalışanlar, öğrenciler, paydaşlar ve üniversite dışı birimler ve şahıslara saygı ve nezaketle muamelede bulunmak ve ilişki içerisinde olunan tüm şahısların onuru ve ihtiyaçlarını dikkate almak demektir.

Öğretim Elemanlarının Eğitim ve Öğretim Sürecindeki Sorumlulukları

Öğretim elemanlarının eğitim-öğretim sürecinde uymakla yükümlü oldukları etik değer ve ilkeler vardır. Bu çerçevede öğretim elemanı;

- Derslerini, yetkili kurulların onayladığı **program içeriğine** uygun olarak verir,
- Engelli öğrencilere ilgili yasaların gerektirdiği **destek ve yardımı** sağlar,
- Ders programında belirlenen **yer ve zamanda** dersinde bulunur,
- Verdiği tüm dersler için **yazılı bir ders planı** hazırlar ve bu ders planını ilk dersten itibaren her öğrencinin erişimine açar. Bir ders planında yer alması gereken bilgiler şunlardır:
 - Ders hakkında genel bilgiler (ders kodu ve adı, ön koşullar, haftalık çalışma planı, öğretim elemanının adı, oda numarası, telefon numarası, e-mail adresi vb.)
 - Bölüm ve birim tarafından daha önce kabul edilmiş ders amaçları,
 - Öğretim yöntemleri (anlatım, tartışma, laboratuvar çalışması vb.),
 - Ders için gerekli materyaller (kitaplar, broşürler, kütüphane kaynakları vb.)
 - Dersin içeriğini oluşturan ana ve yan konular,
 - Ders için gerekli okuma, yazma ödevleri ya da sözlü çalışmalar ve bunların tahmini tarihleri,
 - Öğrencinin akademik başarısını değerlendirmede kullanılacak yöntem ve ölçütler,
 - Akademik dürüstlüğe aykırı davranışlarla ilgili açıklamalar,
 - Öğretim elemanının görüşme saatleri,
- **İlgili yasalar gereğince öğrencilerin derslerden aldıkları notları, mahkeme kararı ve öğrencinin yazılı izni olmadıkça açıklayamaz.** Öğrencilerin notları eğitsel ve yasal gereklilikler açısından yalnızca üniversite yönetimi, öğretim elemanı ve ilgili personel tarafından görülebilir.
- Yetkili makamlardan izin almaksızın veya geçerli mazereti olmaksızın ders ya da üniversite ile ilgili görevlerinde **devamsızlık yapamaz.**

Öğretim Elemanlarının Öğrencilere Karşı Yükümlülükleri

Bir öğretici olarak öğretim elemanları, öğrencilere saygı duyar; entelektüel bir yol gösterici ve danışman olarak bu rollerine tam bir bağlılık gösterir. Bu çerçevede öğretim elemanları; (YÖK)

- Öğrencileri **araştırma ve öğrenmeye** teşvik eden ve cesaretlendiren bir ortam yaratır,
- Öğrencileri mesleğin ya da disiplinin temel değer ve ilkelerini öğrenmeye, fikirlerini serbestçe ifade etmeye ve **bağımsız düşünmeye** teşvik eder,
- Her dersin/programın öğrenme çıktılarını açık hale getirir, **dersin gerekliliklerini ve başarı ölçütlerini belirler,**
- Öğrencilerin çalışmalarını ve performanslarını **adil-tarafsız ve dürüst** olarak değerlendirir, değerlendirmeleriyle öğrencilerin öğrenmelerine katkı sağlar, zamanında ve **yapıcı geri bildirimler** verir,
- Öğrencilerin çalışmalarını ve **sınavlarını zamanında değerlendirir** ve duyurur,
- Öğrencilerin öğrenme özgürlüklerini korur, öğrenme haklarına zarar verecek uygulamalara izin vermez,
- Öğrencilerin derslerle ilgili değerlendirmelerini dikkate alır,
- Yasal olarak açıklanması gerekenler dışında, öğrencilerin özel-kişisel bilgilerine saygı gösterir, bu bilgileri gizli tutar,
- Öğrencilere, öğretim sürecinde, diğer çalışmalarda ya da kamu hizmetlerinde taşımaları gereken **mesleki ve entelektüel yükümlülüklerini** bildirir,

- Kişisel çıkarları için öğrencilerini **istismar etmez** ya da ortaklaşa hazırlanan bir çalışmayı **öğrencilerin katkılarını belirtmeden sunmaz**,
- Öğrencilere referans olurken **adil ve nesnel** davranır,
- Öğrencilerle arasında, **mesleki profesyonellik** sınırlarını aşacak ölçüde kişisel yakınlık ve ilişkilere izin vermez,
- Her türlü tacizin hiçbir biçimde kabul edilemez olduğunu bilir ve buna göre davranır,
- Öğretim verdiği alanda, öğrencilerin **güncel ve kaliteli eğitim** alabilmesi için araştırmalar yaparak uzmanlığını sürekli geliştirir.
- **Öğrencilerin farklı yeteneklere ve özelliklere sahip olduklarını** kabul eder ve her bir öğrencinin entelektüel ve kişisel gelişimine katkı sunmaya çalışır,
- Hassas konulara değinirken öğrencilerin duygu ve düşüncelerine **saygı duyar**,
- Öğrencilerin yüksek mesleki etik değerlerle yetişmeleri ve çok yönlü gelişmeleri için onlara **davranışları ile örnek olur**,
- Öğrencilerin birbirlerine ve öğretim elemanlarına karşı saygı duymalarını teşvik eder,
- Öğrencileri, öğrenmelerine engel olacak ya da sağlıklarına ve güvenliklerine **zararlı olan ortamlardan** korumaya özen gösterir,
- Öğrencilerden herhangi bir ikramı veya **hediyeyi kabul etmez**.

Sınav notuna itiraz eden öğrenciye karşı ne yapılmalı?

Bilimsel Değerlendirme Etiği

- Yayın değerlendirmeleri, akademik yükseltmeler, bilirkişilikler, sınav jürileri ve dergi hakemliklerinde gözetilmesi gereken temel etik değer ve ilkeler vardır: (YÖK)
- Bu çerçevede öğretim elemanı
 - Bağımsız ve tarafsız davranır,
 - Dürüst davranmak, doğruyu söylemek, gizlilik ilkesine riayet etmede hassasiyet gösterir,
 - Eşitlik ilkesine uygun hareket eder,
 - Ön yargılı davranmaz, tutarlı hareket eder, bilimsel değerlendirmelerde **tanımlayıcı, net ve açık** olur,
 - Kendine verilen değerlendirme süresine uyar; değerlendirme süreçlerinde sadece eleştiri yapmaz, **yapıcı geri bildirim** ve önerilerde bulunur,
 - Hakemlik görevlerini esinlenmeler, fikir hırsızlıkları yaparak kötüye kullanmaz; haksız çıkar sağlamaz,
 - Bilimsel gereklilikler dışında bir makalenin yayını engellemez ya da geciktirmez
 - Hakem belirlemelerinde bilimsel gereklerin dışına çıkmaz, alanla ilgili çalışanların hakem olarak belirlenmesine özen gösterir,
 - Alanı dışındaki değerlendirme **taleplerini reddeder.**

AKADEMİK DANIŞMANLIK ETİK DEĞERLERİ

- Öğretim elemanı, öğrencileri ile görüşme gün ve saatlerini ilgili öğrencilerin erişebileceği şekilde akademik dönem başında
- Öğretim elemanı bildirmiş olduğu öğrenci ile görüşme gün ve saatlerine sadık kalır ve bu zamanı tümüyle öğrencilerine ayırır.
- Öğretim elemanı, akademik danışmanlık kurumunun gereği olarak, danışman öğrencilerine akademik, idari, mesleki, bireysel konularda doğru ve yeterli bilgileri aktarır, desteği sunar.
- Akademik danışmanlık kapsamını aşan konu ve durumlarda, öğretim elemanı akademik danışmanlığını yapmakta olduğu öğrencilerini doğru bilgilerin ve/veya gerekli desteğin verileceği, sorunların uygun ve doğru kişilerce/birimlerce çözülebileceği diğer kaynaklara yönlendirir.
- Öğretim elemanı, akademik danışmanlık kurumunun gereği olarak, akademik ve idari konularda öğrenciler için alınan kararları takip eder.
- Öğretim elemanı, öğrencilerin öğretim elemanı değerlendirme sürecine katılımlarını destekler.

(İTÜ, 2024; Üniversite Yaşamında Etik Değerler)

AKADEMİK DÜRÜSTLÜK ve ARAŞTIRMA ETİK DEĞERLERİ

Tüm öğrenciler, akademisyenler, araştırmacılar ve yöneticiler aşağıda sıralı ilkeleri ve değerleri gözetir, bunlara uygun davranır:

Dürüstlük: Dürüstlük, bilimsel etkinliklerin ve akademik yaşamın temel ilkelerindedir. Öğrenciler, akademisyenler ve araştırmacılar akademik çalışmalarında, araştırmalarında ve tüm etkileşimlerinde dürüst davranır. İntihal, kopya, aldatıcı davranışlar, ürünler ve akademik-bilimsel sahtekârlık hiçbir şekilde hoş görülmez.

Özgünlük: Araştırmada ve akademik çalışmada özgünlük esastır. Bu faaliyetlerde yararlanılan başkalarının çalışmaları, var olan bilgi kaynakları doğru ve uygun şekilde kaynak gösterilir.

Hakkaniyet: Araştırmaların ve akademik çalışmaların ölçülmesi, değerlendirilmesi, notlandırılması hiçbir önyargı veya ayrımcılık olmaksızın, hakkaniyetle gerçekleştirilir.

Gizlilik: Kişisel verilerin, bireysel hassas bilgilerin, araştırma paydaşlarının ve araştırma hassas bilgilerinin, kişisel veya kurumsal gizlilik gerektiren hassas bilgilerin-verilerin gizliliği korunur ve gözetilir.

Etik değerlendirme: İnsan veya hayvan denemeleri içerecek tüm araştırmalar üniversitenin yetkili etik kurulu tarafından değerlendirilir ve kurulun onaylaması sonrasında hayata geçirilir.

Veri dürüstlüğü: Araştırmacılar, araştırma verilerinin gerçekliğini, dürüstlüğünü ve güvenliğini sağlamaktan ve doğrulama veya tekrarlamaya için verilerin erişilebilir olmasını sağlamaktan sorumludur. Gerekli durumlarda, araştırma verisi güvenliği ve erişilebilirliği hususlarında yöneticiler araştırmacılara gerekli ve yeterli desteği sağlar.

Yazarlık ve ortak çalışmalar: Araştırma, proje, vb. etkinliklerin ürünleri olan yayınlarda, raporlarda, teknik notlarda, vb. yazar isimleri, sıralaması, atıfları, çalışmaya ve ürüne katkı sunan her bir paydaşın öncelikli ve esas katkısını yansıtır şekilde düzenlenir.

Çıkar çatışması-çakışması: Araştırmacılar, çalışmalarının güvenilirliğini zedeleme potansiyeli olan olası çıkar çatışmalarını-çakışmalarını belirler ve açıkça yazılı ifade eder.

– (İTÜ, 2024; Üniversite Yaşamında Etik Değerler)

Öğrencilik yıllarınızda öğretim faaliyetlerinde en çok karşılaştığınız etik dışı davranışlar nelerdir?

Öğretim Elemanlarının Öğretim Faaliyetlerinde En Çok Yaptıkları Etik Dışı Davranışlar

- Ders içeriği ile ilgili yeterli bilgi vermemek
- Ders süresini etkin şekilde kullanmamak
- Derse hazırlıksız ve geç girmek
- Derste öğrencilerin öğretim sürecine ilişkin taleplerini göz ardı etmek
- Not vermede adil olmamak
- Sınav kağıtlarını öğrencilere veya araştırma görevlilerine okutmak
- Öğrencilere eşit söz hakkı vermemek
- Öğrencileri not ile tehdit etmek
- Öğrencilere ceza olarak ödev vermek
- Belirsiz değerlendirme kriterleri kullanmak

Öğrencilik yıllarınızda öğretim faaliyetleri dışında en çok karşılaştığınız etik dışı davranışlar nelerdir?

Öğretim Elemanlarının Öğretim Faaliyetleri Dışında En Çok Yaptıkları Etik Dışı Davranışlar

- Öğrencilerden hediye almak
- Öğrencilere karşı küçük düşürücü ifadeler kullanmak
- Öğrencilerle konuşurken argo kelimeler kullanmak
- Öğrencilerle iletişim yollarını kapatmak
- Meslektaşlarının dedikodusunu öğrencilerle yapmak
- Öğrencileri yönetime karşı kışkırtmak
- Karşı cinsten öğrenci ile fazla samimiyet kurmak ya da yok saymak

Bir akademisyenin danışmanlık sürecinde dikkat etmesi ya da kaçınması gereken davranışlar nelerdir?

Öğretim Elemanlarının Danışmanlık Faaliyetlerinde En Çok Yaptıkları Etik Dışı Davranışlar

- Öğrencilerin çalışmalarını ile yeterince ilgilenmemek
- Öğrencilerin konu seçimlerinde yardımcı olmamak ya da kendi uzmanlık alanını direktmek
- Öğrencilerin çalışmalarına kendi adını yazdırmak
- Yazar sıralamasında öğrenciye baskı kurmak
- Öğrencilerine öğretim ve akademik işler dışında işleri yaptırmak

Örnek olay 1

- Deniz ve Öykü aynı bölümde çalışan iki araştırma görevlisidir.
- Deniz ve Öykü aynı zamanda aynı alanda doktora yapmakta ve danışmanları da Zerrin hocadır.
- Elif Hoca Deniz ve Öykü'ye bir proje hazırlığında olduğunu ve bu projede onlarla çalışmak istediklerini söyler. Deniz ve Öykü, danışmanları Zerrin Hoca'ya giderek Elif hoca ile projede çalışmak istediklerini belirtirler ve Zerrin hoca da kendisinin de bir projesi olacağını ve başlayana kadar çalışabileceklerini belirtir.
- Elif hocanın projesi başvuru sürecine girerken Zerrin hoca Deniz ve Öykü'nün projeden çekilmelerini ister ve çekilmezlerse kendilerine başka bir danışman bulmalarını iletir.
 - Bu hikayede Deniz ve Öykü olsaydınız ne yapardınız?
 - Bu hikayede Elif hoca olsaydınız ne yapardınız?
 - Bu hikayede Zerrin hocanın davranışlarını nasıl yorumluyorsunuz?

Örnek olay 2

- Efruz hoca verdiği derslerin notlarını paylaşmamasıyla ünlü bir hocadır. Derslerinde öğrencilerin not tutmasını talep eder ve teknolojik cihazlarla tahtanın ya da sununun çoğaltılmaması için her türlü önlemi almaktadır. Derslerinde ise öğrencilerin her sorusuna detaylı cevap vermektedir.
 - Efruz hocayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Örnek olay 3

- Dilaver hoca öğrencileri ile iletişimi yüksek bir hocadır. Ders dışı zamanlarda öğrencileri ile çay kahve muhabbeti yapan Dilaver hoca öğrencilerinin her türlü derdini dinlemektedir. Bir gün odasına gelen bir öğrencisi ile konuşurken başka bir öğrencisi kendisine teşekkür etmek için bir hediye getirmiştir ve Dilaver hoca da bu hediyeyi kabul etmiştir.
 - Siz Dilaver hocanın yerinde olsaydınız ne yapardınız?

Örnek olay 4

- Vildan hoca final sınavı notlarını açıkladığında bazı öğrencilerinin kağıtlarını incelemek istediğini belirten mailler almıştır ve buna istinaden öğrencilere görüşme saati ayarlamıştır. Sınav kağıdına bakan öğrencilerden biri yanlış bir hesaplama yaptığını belirtir.
 - Vildan hoca ne yapmalı?
- Bir başka öğrencisi de buna istinaden soru kağıdına itiraz eder. Vildan hoca puanlamada bir hata olmadığını ve notunun doğru hesaplandığını belirtir. Öğrenci de kendisini okul yönetimine ve CİMER'e şikayet edeceğini belirterek odayı terk eder. Bir süre sonra Vildan hoca okul yönetiminden öğrencinin şikayetine ilişkin soru kağıdı, ders izlencesi ve cevap anahtarı gibi evraklar talep eder. Vildan hoca evrakları hazırladıktan sonra komisyona kendisinin de bir yazı ile durumu ve puanlama kriterlerini paylaşır. Söz konusu öğrenci bütünleme sınavından geçer fakat değerlendirme komisyonu öğrencinin notunu yükseltecek bir karar alırlar.
 - Vildan hocanın yerinde olsanız ne yapardınız?

Örnek olay 5

- Giray araştırma görevlisi olarak çalıştığı üniversitede doktora yapan bir öğrencidir. Danışmanı olan Rıza hoca kendisinden zaman zaman dersine girmesini zaman zaman da sınav kağıtlarını okumasını talep etmektedir. Bunları yerine getiren Giray, Rıza hocanın kendisini arabasıyla evine götürmesini ve giderken markete uğramalarını söylediğinde itirazsız şekilde bu işleri de yerine getirmektedir.
 - Giray'ın yerinde siz olsanız ne yapardınız?
 - Sizce Rıza hoca hangi etik dışı davranışları sergilemektedir?

ETİK İKİLEMLER

- Bursunun kesileceğini ve ekonomik durumunun kötü olduğunu belirten öğrenciye karşı tavrınız ne olur?
- Mezun olma aşamasındaki bir öğrencinin intihal yaptığını tespit ederseniz nasıl davranırsınız?
- Bir arkadaşınız kendi çocuğunun notunu öğrenmek istediğinde nasıl cevap verirsiniz?
- Verdiğiniz ödevi arkadaşından olduğu gibi kopyalayan öğrenci ve diğer öğrenciye nasıl bir tavır sergilersiniz?
- Not ortalaması sınırdan kalan (geçme notu 60 iken ders ortalaması 58-59 olan) öğrenciye karşı nasıl bir politika izlersiniz?

EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ DEĞERLENDİRME ANKETİ

<https://forms.gle/A8oK2sJiUJdvSRBU9>

KATILIMLARINIZ İÇİN TEŞEKKÜR
EDERİM 😊